

vist har det forundret mig, at man saa gerne vil give denne Bemyndigelse og ikke mindst til denne Regering. Det er, som sagt, godt at høre en saa aaben og ærlig Udtalelse af det ærede Mindretal. Jeg troede næppe, at den vilde være kommen frem i denne Form til en Regering som denne, der har behandlet Tinget, som den har, og som har handlet provisorisk paa alle Omraader; den burde dog vist ikke bestyrkes i dette, ved at sige: Til denne Regering maa vi helst give en saadan Bemyndigelse. — Der er meget stor Forskel i dette Tilfælde angaaende denne Lov mellem Højremindretallet og det Mindretal hvortil jeg hører. Højremindretallet vil give alt ved denne Lov, og det Mindretal, hvortil jeg hører, vil helst indskrænke Loven til det mest nødvendige eller rettere indskrænke den til at give Regler for fremtidige Koncessioner, men slet ikke gaa ind, at give denne Regering den store Bemyndigelse, som her er Tale om. Der er et enkelt Medlem uden for Udvalget, der har stillet Forslag om, at Reserverfonden skal være noget større end foreslået af Udvalget. Jeg vil henstille dette Forslag til det høje Ting. Jeg tror ikke, det er nødvendigt i alt Fald at have et saa stort Reserverfond, skønt jeg vil indrømme, det ikke er stort, selv om det løber op til 10 pCt. Jeg tror ikke, det er nødvendigt, og jeg tror tilmed, det vil skade den private Akttegning i Kommunerne, naar der er Tale om at give Tilskud til Baner; thi det er jo klart, at det derved vil være længere, inden Aktionærerne ville faa Udbytte, naar der først skal dannes et Reserverfond. So større det skal være, jo længere vil det være, og vi have jo allesammen Tilbøjelighed til at ville have noget for vore Penge; vi ville gerne have Udbytte af dem, saa snart vi kunne faa det. Jeg vil sige til ærede Medlemmer, at selv om det vedtages, skal det Spørgsmaal blive taget under Overvejelse mellem anden og tredje Behandling; thi jeg finder, der er noget godt deri. Det er saaledes egentlig kun to Forslag, som ere os imellem, nemlig §§ 1 og 8. Om § 8 har det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Korsgaard) og den ærede Ordfører allerede udtalt sig tilstrækkeligt; jeg vil kunne give mit Bifald til, hvad de have sagt derom. Jeg tror, det er aldeles urimeligt at give en Regering som denne en saadan Bemyndigelse. Angaaende § 1 har jeg den selv samme Mening, at det er urigtigt, at Tinget frasriver sig den Myndighed, det nu har til at være medbestemmende ved de private Jærnbaneanlæg, hvor de skulle være, i hvilken Retning de skulle gaa, hvad de

skulle have osv., og overgive denne Myndighed til Regeringen. Jeg kan ikke forstaa, at man i Rigsdagen vil fraskrive sig denne Myndighed og overgive den til Regeringen. Den samme Regering, som først har handlet saa meget provisorisk og dernæst har købt Statskassen, skal nu ved dette Lovforslag bemyndiges til at give Koncession og Pengetilskud til forskellige Baner. Jeg vil, som sagt, bestemt være mod disse to Paragraffer, og dersom nogle af dem blive staaende i Lovforslaget, vil jeg absolut stemme mod Sagens Overgang til tredje Behandling. — Der fremkom en Tanke fra det ærede Medlem for Roskilde Amts 1ste Valgkreds (S. Scavenius), som jeg ikke skal nægte taltaler mig. Der kunde være noget berettiget i at have en saadan Bestemmelse om Bevilling til Koncession, naar der ikke er Tale om, at dermed var forbundet andre Rettigheder til at uddele Penge, og jeg tror, at mange af Udvalgets Medlemmer ville paastrøne denne Udtalelse og tage den under Overvejelse til tredje Behandling.

Scharling: Jeg tillod mig ved første Behandling at fremsætte forskellige Indvendinger mod det foreliggende Lovforslag og navnlig den Hovedindvending, at det foreslaede Statstilskud forekom mig alt for højt, naar man sammenlignede det med, hvad der hidtil er givet til saadanne private Baner, der maa sammenstilles med dem, der her er Tale om. Jeg skal atter minde om, hvad jeg den Gang oplyste, at Staten til den nordsynste Bane, til Randers—Hadsund-Banen, til Hads—Ning Herreds-Banen og til Horsens—Juelsminde-Banen kun har ydet et Tilskud, svarende til gennemsnitlig 10 pCt. af Anlægsomkostningerne, og nu foreslaas det i Lovforslaget, at man skal kunne gaa indtil 25 pCt., men Udvalget er gaaet endnu videre og har foreslaaet, ganske vist med Fradrag af Ekspropriationsomkostningerne, at gaa op til 40 pCt. Der bliver her Tale om ret betydelige Statstilskud og yderligere, som berørt af den højtærede Minister, Tale om at give det som et Tilskud, der er en ligefrem Gave, og naar man sætter den Bestemmelse ind, som Udvalget foreslaar under Nr. 10, at der kun skal sikres Staten sekundært Udbytte næst efter 4 pCt. af den øvrige til Anlægget medgaaede Anlægs kapital, bliver dermed betegnet, at Staten aldrig faar en eneste Dre af de Penge, der er Tale om, det er en Gave til disse Anlæg, som skal gaa op til 40 pCt. af Anlægsomkostningerne. Disse Forslag ere efter min Mening saa langt fra at gøre Forslaget bedre, at jeg vil stemme mod Udvalgets Forslag paa